

739

K 34/105

J Raboshakga

P1-80*

739

739

~~AM/8/105~~

SEP 17 1945

0

K34/105

TUDOR

Johanna Raboshakga

Exercise

Book

14

A. Mahlatjie

NAME ~~Alex Mahlatjie~~ Mahlatjie

SCHOOL Uitkyk School

SUBJECT _____

CLASS Std 7 DATE 11th May 1945

Manufactured in South Africa
JSSB

39

Johanna RabothakgaPP. 1-80 Dinonwane

K34/105

Swidisiwidane

Ile e monna le mosadi, bona le bana ba babedi, e mongwà e Swidisiwidane
 Ngwano yo! a se a kwe. Tsatsi le lengwê bare xo êna: ke a
 mašeng ore xo xama o khurumêlê mafsi ka morikwi. Are ee
 mma. Are xo xama a dula xodimo xo mafsi, xe ba boya ba re:
 ntholê, are ke khurumetše mafsi. Bare xo rola ba mo tiya.
 Ka bosiu ba're o khurumêlê ka molomo wa morifi, a khurumela
 ka molomo wa yê. Xe ba boya ba khumana a tsênthitše molomo
 ka xare xa lebeso. Ba rola ba mmêl motiya. Ka mosô bare
 yama reyê bokle tšemone! a yama a bea mafsi botse.

Xe ba fihla thšemone ba topa dinawa ba thšêla ka xare ha
 saka. Ba re ho êna! bare sala mo ke saŋa yo tšea mayapu.
 A sala a tsêna ka hare ha saka ya dinawa. Bare he ba
 boya ba kwa saka e boima, bare nka se lokêlê mahapu
 e boima. Ba rwala saka ba tloxa. Xe ba e tšelene bare:
 Xe ke fihla hae nka se rolê saka botse ke tloilo lahla.
 He ba fihla hae a re le sekê lo ntahla le ntholê
 botse. Ba rola botse ba motiya.

Tsatsi le lengwê kopapagê bare hae thšemone
 ba a bolaya phuti. Bare ho mofa bare he banna
 bare o thšweye ene ore ke dilô tša komma.

Xe a feta a thswere phuti are: nna nka se lebotšê
 hore ke thswere phuti ya bopapa, bopapa a ile ke re
 ke thswere dilô tša bomma. Banna ba mo
 tšzêla phuti ba e dya. ~~Ke~~ a fihla ka xae bomma
 ba mo tšee tiya.

Monna le nonyana.

Ile e momo le mosadi, katšatši le lenge mosadi
 a kwatšisa monna. Monna a tšeya seêpê a mmolaya.
 A tšeya nama ya mosadi aya bohwele. He a fihla
 tselene a khutša ka fase ha sehlae. Nonyana ya
 kotama sehlaene ya^x yeuwe a se nama mmantlatla,
 ke nama ya seka motho mmantlatla.
 A boloile mosadi mmantlatla.
 A tšea setopo mmantlatla.
 A re kea bohwele mmantlatla.

A topa matika a e tiya, nonyana ga a thšaba.
 A re ha lapoloha a fihla a fihla mohwele. Ba mota
 boswa le morôhò, a re a se nyake morôhò bêsane nama
 ke tlile nayò. Ba re ha ba bêsane nama ba a bôna
 e ekwa meetse. He ba botšisa hore mlato ke ene?
 are ke makhura. Bare makhura a tukisa
 mollô. Nonyana ga kotama sehlaene ga re.

739

K34/105

3

Yeuwe a se noma mmantlatla.
Ke noma ya seka motho mmantlatla.
C' balaile mosadi mmantlatla.
A tšea setopo mmantlatla.
A re ke ya bohwele mmantlatla.
Ba krobaketsa batho kamoka ba theeletša nonyano yeuwe.
Ba roma motho hae ho lebelela mosadi, a khuma hlōhō.
Xe a beya a bahotša ba bolaya monna yo uwe

Mosadi
Monna le sehlare

Ile e monna le mosadi mema e Maboka.
Maboka a tya mosadi. Mosadi a thšabēla dithšwenene.
Dithšwene di e thabene. Ngwana wa mosadi a ya thabene.
ere: Thšwene ye ke thšwene mane
Ditsēbē e re ke tša bomma
A Dikeleketla; dikele
Mahlō ere ke, a bomma
A dikeleketla; dikele
Dinkō ere ke tšabo mma
A dikeleketla; dikele
Matsōhō e re ke a bo mma
A dikeleketla; dikele
Maoto e re ke a bomma

739

4

K34/105

Ke nna ngwanaka, ke kubile ke Maboko.
Ka thšabēla dithšwenene.
Ha mmamolala a dithšwene
Ngwana a ya kae a botš'a bopapahē
Bopapahē ba tloya le yēna baya thabene
dithšwenene. ~~Noq~~ Ngwana a fihla a opēla are;
Thšwene ge ke thšwene mone
A dikeleketla-dikele
Ditsēbē ere ke tša bomma
Adikeleketla-dikele.
Maboka a re: a reyē hae ditfedile. Ba tloya baya hae.

Koša ya go totompets'a.

Kowa mosē ke ne?
Ke lekobō tane
lona le liane?
le bolaya kxaka
Kxaka le ya kae?
Loba moleme *

Moleme ya di kxaka
E da sephothokxo

730

K34/105

5

Sephara mohlaka!
Selô sa ilale
Sare kxotlo tšaba
Kxotlo ka thšbene

Thšaba tolotswana;
tolotswa madiba
mabêlê ha e di
E da meetse sêla
metše a tshlaka

Tha-tha thšelôpô
thšelôpô thša pulane
Pulane a monoko
monoko mophara kxôpô
dingwê di maphreketšei
morôkôlô tsiyô kôbê-kôbê - tsiya kôbê.

Monna le Mosadi

Ile e monna le Mosadi hana le bana ba babedi.
Tšatši le lengwê baya mosemone ya ho ya hlayola.
He ba feditše ho hlahola baya hae.

729 6

K34/105

Nonyana ya kotamo sehlarene ya re:-
thšemo ya masilu hlakana
O melê sekôrô.

Thšemo ya mela sekôrô hapa-hapê.
Ka bosiu he ba boya ba khumana thšemo e
metšê sekôrô. Ba hlahola hana moola. He ba
feditšê boya hae. Nonyana ya boya yare
thšemo ya Masilu hlakana
O melê sekôrô.

Thšemo ya mela sekôrô hapa-hapê. Thšemo ya mela
sekôrô. Ka bosiu he ba etla ba khuman sekôrô
se meetšê. Ba hlahola hana moola. He ba feditšê
ba e ya hae, Masilu a elalêla. Nonyana ya
boya, yare e sa ôpêla e thšwara a re:-

Ke xo hlabá-hlabá ka thutana
yare ke nthša le bese morêna
Ya nthša le bese ya tlatsá diatla tša Masilu.
Masilu a ya moyô haê ara mosadi are
hlatswa mirifi le mirifinyana. Mosadi a hla
tswa a mofa. Ara xo nonyana,
ke xo hlabá-hlabá ka thutana
yare ke nthša mati morêna.

Ya tlatsá mirifi mafi. Bare hodga, a bea
nonyana ka hare ka sefakô. Ngwana wa
Alatome^{hê} yo ba reho ke Swidíswidóna

739

K34/105

a tšega ngwaana baya ho raloka.

Mathseare e mongwê le e mongwe mola ba raloka
are: a reyê keyo hofa morôho samama-moola
nakô ^{ya} ho kxaphotšša baana e fihlile. Swididwidane
are areya ke go hofa mafi samma.

Ke moka a bitša bankane bahê kanioka.

A fihla a tšea nōnyana are keho khaba ka thatana.
Yare ke nthša mafi. Ya nthša mafi a tlala merifi,
Ba dya ba khora. Nōnyana yare ke nyaka *ho
bina. Banengana bare bina re ho hōnê. Nōnyana ya
bina yare ke a patana, ~~nkisene~~ ntlê. Banengana
ba isa nōnyana ntlê. Yare e sa bina, ba e sare
ekxōna byane. Nōnyana ya fofa ya thšaba. Ba popula
& baana ba e kitimisa. Pula e be e etla badula.
Swididwidane are xe n kare mollô e ba hōna
o kabatōna. Bangwê ka êna bare o diijê.

A diha mollô ba xōrêla. Batswadi ba baana
xe ba boya masemone ba nyaka baana, ba
bakhumana ba hoditše mollô. Baya nabô ~~ba~~ e,
Ye ba fihla mma-Swididwidana a botšisa
hore nōnyana e kae, a re e thšabile.
A tšeya thupa a motiga.

Banenyana le lekhêma.

Banenyana ba kile baya kxonyene ba timela.
Ba bōna mollō o tuka Ba ya hōna.

He ba fihla ba khumana e lekhêma le mosadi.

Ba bafa boswa le nama ba a dya ba khora.

Mosadi ara^{ho} Mokxadi are nkxêlê meetse, Mokxadi

a re he a ekxa meetse, a rōthela lekhêma.

Lekhêma la thōšā, lare:

A ndodonoka

Ke moka ka tsatsi le lengwê mosadi ara
Mokxadi le Mokxatsāna are hlobolane matela.

He ba hlobola nōnyana yare re mphene dithōrō

ke de. Ba dita efa yada. Ya ba hloba ya bea

meriri ya bōna. Lekhêma la bitša makxêma

hotlo da banenyana. Nōnyana hōna e hohile

le banenyana. Ratsimo a bitša banenyana

a se bathumanē. Makxêma are re da

wēna, a thōšāba a tsēna ka hare ya

molete leinō la kwēla ntlē. He ba monyako

ba feta ba krolwa ke leinō. Yēno are

Are a ndodonoka - Andodonoka.

Ankxata - Ankxata.

Nonyana e ile le banenyana hae.

739

K34/105

9

Kōša ya ho tōtampêtsa.

Tha-tha thakidu e ya swa.
Ha ho swe yo swa manade
Manade are keaswa.

Ke a swa nkhwadi done
sedono ona le pheta ka pheta ka ne.
Seriri sa maphereketsa

O re ho tsena o hahōbē
O se krolwe ke lehongana
Lehongana le krolē mpya
Mpya e botšē monye motšē

Monye motse a botšē difefetla
Dife-fetla tšō bonnyana

Ngwanenyana le Makxêma

Ile e ngwanenyana, a ya nokene ho kadiela.
He a kadiela a wela ka hare ha noka.
A sepela ka hare ha noka. A sepela
tsela e krola ka hare ha meetse. A
hlokana le mokxekolo, mokxekoto are sepela

10. 739

K34/105

o yê krorone, o tlo khuniana kxêtwane
he e ho dukulaha o šekê wa emêlêla.
Le he selabe sa e tlu sere bo-bo-bo-to
o emêlêle. Ngwanenyana a diya byate,
kxatwane ya hlaha ya modukulaha a dula
a sebeyê a emêlêla. Selabe sa hlaha
sere bo-bo-bo-to a sebeyê a emêlêla
a ya molomone wa motse a dula.
Kxatwane ya hlaha ha modukulaha a se
be ye a emêlêla. Selabe satla a emêlêla.
A tsêna ka metsene. A owa! ba mothakxatê
la, a babotš'a ditaba kamoka. Ba botš'a
kxosi ditaba tša ngwanenyana. Kxosi yare
le mmitšê he a e botse e tlo ba mosadi
aka. Kxosi ya motšea ya ba mosadi wahê.
A beya a ba le ngwana wa ngwanenyana.
Ka tsatsi le tengwê ngwana wahê a ya
nokene a rwele kxapa. Bare hokxa meetse
are nnanka ephuma, a phuma kxapa. A
e thêta ka serêto sa bommahê. Ka
nokene ye uwe ho be o'na le mahlaka-
noke, banna baba mosadi yo uwe baba
ba monyaka. Ba bitš'a ngwana yo ota.
Bare hê o fihla hae e rê bommahê ha
tlê nokene le wêna.

730

K34/105

11

He ba hana o llê, he le fihlile ore nkxelene
 lehlaka ke ralošê. He a fihla hae are mma
 a riyene nokene. Bommahê ba hana, a lla
 ba ba baya nayê. He ba fihlile are nkxe
 lene lehlaka ke letšê. He a ya a khumana
 malome wa hê ka lehlakene. Ba diimedisana
 a babotša ditaba kamoku. Bare o no tla o
 re bōna. Ke moka he a fihla hae a botša
 kxoši, kxoši ya modumelêla. Tsatsi le lengwê
 ba lukisa mefaō ya ho yo ba bona. A tloha
 a poputšê ngwana, he a fihla ke nokene a
 tšea masōtwana a lokêla ka serotwanene.
 He ba fihla tselene ba haka ke ditsela.
 Nōnyana ye nngwê yare nna hare tšee
 ka ye mma ba tšeya ka yōna. Ba
 Khumano ho sena batho le diphōfōlō ka moka.
 Babe ba feditšê ke makxêmo. Xe ba fihla
 ka sehlakene nōnyana yare nna ha o bee
 lepolanka mtna, kuwa hodimo a beya
 lepolanka a popula ngwana ba namela kamo-
 ka. He bo rajimo ba baya ba dula ka
 sehlakene. Rajimo a kwa ngana a apa, are
 hothšo-hothšo. He boethsa makxêmo a
 tloha a sa bone motho. Nōnyana yare
 tšeya leratêtsō o bolaye le la ha

12 739

K34/105

se kxōne ho sepela. Le le beho le lle
diphidi kamoka. A lebolaya a buwa lekhama
a nthōa dikxomo, dipudi le batho.
Batho ba mofa dikxomo a tloha le
tšōna.

Modono

Ile e monna a na le mosadi le baana.
Ba be ba bolawa ke tlala. Tšatši le
lengwē monna a re a sepela a khu-
mana sehtare se ba reho ke modono.
Modono o be o ena le dienywa tše
dinyennyana, ke moka a thōmho opela are

Modono we-ee modono

a he modono

ke tlohetše bafatse khae

a he modono

Ba sala ba khedya morōho

a he modono

Ko rakxa -rakxa ko phesu ko dōnōnō

a he modono

739

K34/105

B

Dikenywa tšeele tša hola ya ba tše dikxolo.

Monna a dya a khora. A homela hae.

He ba mofa morōhō a hana.

Ka bosiu a boelela a opēla are

Modono wee-e modono

a he modono

Ke tlohetsē bafatse khaḡ

a he modono

Ko rakxa-rakxa ko phesu ko dōnōnō

a he modono

Ko rakxa-rakxa ko phesu ko dōnōnō

a he modono.

Dikenywa tša hola a dya a khora.

Ka mehla le ka mehla a notla a diya byalo

a hana merōhō hae. Ka tšatsi le lengwē

a lēmoha ke ngwana wahē. A molalēla

ka hare ha dihlare a kxōna ho opēla ka-

ka bopapa^{hē} p~~hē~~. Bopapahē bare ho tloha

a sala a idya a opēla. Modono wa omēlēla

wa tēla dikenywa. Monna he a etla a

khumama sehlare se omeletšē. A lla

ka bohloke a opēla kōša yana yeela

are

Modono wee-e modono

a he modono

14 739

K34/105

ke tlohets'e bafatse khae
a he modono
Ba sala ba khedya morohō
a he modono
ko rakxa-rakxa ko phesu ko dōnōnō
a he modono
ko rakxa-rakxa ko phesu ko dōnōnō
a he modono.

Kxosi le ngwana

Monna yo mongwê wa kxosi o be a ena
le bana ba babedi. Ka tsatsi le lengwê
a bitša ngwana wa mathômō. Are nna
wêna he ke ho rata byale wêna o
nthata ka ka ene. Ngwana are ke le
rata ka ka nama ye e thšetšweho = letswa
A bitša wa bobedi are nna wêna o nthata
ka ka ene. Ngwana are re ke le rata
ka ka hlaka ya leihlō. Kxosi yare wêna
ke tlwana le wêna. Monna wa kxosi
a koba ngwana wa mathômō.

739

K34/105

15

Ngwana a tloha, a sepela a fihla motsene
 O mongwê. A kola dikobô tša ka bohosine
 a apara mathatha. He a fihla a apere
 mathatha a e tlôtša ka mabu ya ba yo
 mosêhla. Batho ba motse ouwe ba mo isa
 ho Kxosi. Kxosi yare e ho ba modisa
 wa dinku. ka mehla le ka mehla a ya
 ho disa. He a ile ho disa o be a apara
 tšaka bohosine. Tšatši le lengwê ngwana wa
 ka hōna a mmōna. A mo kitimisa, ore ke rata
 ho hōna he ekaba le ke ngwanenyana wa ho
 disa dinku tšabō. Ngwanenyana a thšaba,
 a fihla pele a apola dikobô tša bohosi a
 apara mathatha. Mosimanyana a lwala, a
 lwatša ke ho bolawa ke Kxaba. Ka tšatši
 le lengwê a botša bommahê ore ke rata
 ho apēelwa ke ngwanenyana yo boswa
 nhlamngwê ke ho fōle. He ngwanenyana
 a fēhla palamonwana ya tsāna ka hare
 ha boswa. He mosimanyana a eelya a e
 khumana. Ba bitša batho kamoka hore
 mongwê le mongē a etekantšē. Ya pata
 batho ba bangwê ya bathšēpha.
 Bangwê ba tšipa menwana, ka baka

16 739

K34/105

la hore e be e palamonwana ya botse.
ke moka mosadi e mongwe are nna
ha le lekantšhe ngwana yo wa batho
na. Ba mo lekantšha, ya molekana
botse. A ya a fihlulla dikobō tša ka
bohosine. Bare nna nka ore o e ngwana
wa ka bohosine wa se re botššē ra ho
tšwara botse. Ba modiele mokete o
moholo, ba bitša bopapahē. Bōna bopapahē
ba be ba sa tsebe mo a beho hōna.

Ngwanenyana are he le apeela bopapa
didya le sekē la tššēla letswai. Baapei
ba sekē ba tššēla letswai, bafata
papaho-ngwanenyana. He a edya a kwa
di sena letswai. Are hodya are hodya
are hodya hōna ke llē, fēla ha dina
letswai. Bare, rena re kwelē ngwanaho
are re sekē ra tššēla letswai. Are
mmištšene a tle mo. He ba mmištšē are
nna nka wēna ore batho ba sekē ba
tššēla nama yaka letswai. Ngwanenyana
are ke ile kere le lerata kaka na
ma ya letswai la nkoba. Balla ba hopeta
bohloko bya ngwana wa bōna.

739

/34/105

Monna wa hodya batho

Ngwana o kile are a timetše, a tšpiwa
ke monna wa hodya batho. A molokêla ka
hare ha saka. He a feta motsene a khuma-
na ba enwa byalwa. A bea morwale ka
ntle. Batho ba nthša yagana yalwa a go
ho a habō. Ba tšea ditšaba le dinotšise ba
lokêla ka hare ha saka. Monna he a go
tae a rwala saka. Natšega moloma are
o go ntama ketlo odyo le marapō. Ya boeletšā
yare bo-ba-ba-bo, are oa opêla ke tla odyo
le marapō. A re a soso a filha tae are
ho mosadi are tšea pitšā o e beyē
sebēsone. He a filha a khumane pitšā a
koba baasā le mosadi. A thšolla dilō tšeele
tšā b moloma. He a lla bana bare Etlwa
hopapa he baephina ke makhuro, tšā molo-
ma a huau

Mmangōkwana e be e mosadi o mobotse kudu.
 Efēla mosadi yo a be a seya thanya. Bophelone
 byahē kamok e be e mosadi wa ho hlōka
 ngwaana. Ka ngwaha o mongwē a fiwa ngwa-
 ana. He a filwe ngwaana, a motšea a mofa pela
 hore e molēlēlē. Pela ya lēla ngwaana
 sebaka se se teele. Tsōtsi le lengwē pela e
 be e thwerwe ke tlala kudu. Pela ya
 bona hore ha ho thuse selō, ya tšea ngwa
 ya (modya) ^{mmelaya}. Ya apeya dinama tša ngwaana.
 Hoola di bukwile, ya bitša Mma-ngōkwana.
 He ba edya Mma-Ngōkwana are.

Nama ye ebothse byane.

Morwana o tsēna marapone.

Nka nka thšēla bodipa.

He ba edya Mma-Ngōkwana are nna ngwanaka
 o kae? pela yare ke mofile monkane. Mma-Ngō
 kwana are:

Nama ye e bothse byane

Nka motho aka thšēla bodipa

Morwana o tsēna marapone.

He ba teditšē, Mma-Ngōkwana a botšisa
 nguana hapahapē. Pelo yare:-

739

K34/105

Mma-Ngōkwana, Mma-Ngōkwana nama ke llē le wēna,
 Mma-Ngōkwana, Mma-Ngōkwana ware morō o tsēna marapone,
 Mma-Ngōkwana, Mma-Ngōkwana ware motha o ka thšela
 bodipa.
 Mma-Ngōkwana, Mma-Ngōkwana nama e bothse byane.

Mma are Mma-Ngōkwana ngwana o tae?
 Mma-Ngōkwana are
 ko ti-ti-ntie
 ko ti-tie.
 ko-ti-ti-ntie
 ko titie.

A fela a botsisa Bela, fela yere.
 Mma-Ngōkwana, Mma-Ngōkwana nama ke llē le wēna.
 Mma-Ngōkwana, Mma-Ngōkwana ware morō o tsēna marapone.
 Mma-Ngōkwana, Mma-Ngōkwana ware motha o ka thšela bodipa.
 Mma-Ngōkwana, Mma-Ngōkwana ware nama e bothse byane.

Mma a mmotsisa hapu hape hore ngwana
 are.
 Kna are
 ko-ti-ti-ntie
 ko ti-tie
 ko-ti-ti-ntie
 ko ti-tie.

20
139

K34/105

Mmutla le baeng

Banenyana ba hile bayatuntela. He ba tuntele ka nokene, ya baalo, ba fihla dikobō tša bōna. Ngwanenyana ya mongwē a kwela ka moraho ha bōna. A re nna le tsela kae dikobō tšo lena. Bore re loketse ka hare ho meetse.

Ngwanenyana a tša a kobō a lokela ka hare ha meetse, kobō ya tšewa ke meetse ha a ēla. He ba feditše ho hlapa, mongwē le mongwē a fihlulla mosese wakhē. Kamoka ba apara, ngwana wa batho ēna wakhē mosese o tšeerwe ke noka. He a krapela yo a re nk. rebe oyo nyakisa mosese waka, ore nnciko. Awa! ya mongwē wa banenyana a motlwela bohloko, a ma fetesetša ho ya nyaka mosese wa ho tšewa ke noka. Ba fihla Sedibane, ngwanenyana are:

Sedibana - Sedibana na o bone kae mosese waka?

Sediba: A soso ka o bōna.

Ba fetela pele, ba khumana se sengwē,

Are: Sedibana - Sedibana na o bone kae mosese wako

Sedibana: A soso ka obōna.

He a fibla ba sa barara, ba abutšisa Sona
 sare Sepelane kowa ba makrekolwana yeala, le flo
 khumana a kwile dišō le mongwagye. He ba fibla,
 ba ngwaha makrekola. He ba feditše ore khurumulla
 ne pitsa yeala ba khumana nguzano.
 Ba khurumpla ye ngwē ba khumana dikoto.
 Makrekola a ra phiri a ra felegetša baene.
 Mmutla wa bōna phiri hwa idya baene. Mmutla
 a re aselebōne mmutla phiri a lle baene.
 Ba tšea mphako ba tšea phiri, ba nthša
 baene. Bare mmutla felegetša huene, a ba
 fiblisa hue, he bare apwa meetše ore noko-noko
 ba kalla bare ke lle baene. Bare echa boena
 a re noko-noko ba klla bare ke lle baene.
 Ba diela ngwananyana bohete o mohalo.

Mokwengana le mmatswale

Mmona ye mongwē kile a balaya mosadi
 (keleketla) A tšea le mosadi ye mongwē
 wa babadi. keleketla
 Tsatsi le lengwē a ya haba mosadi ye a

22

739

K34/105

mnaolilene. keleketha. He e fihla a khumona
mmatswale, mmatswale a mo apela boswa
bya mekate (bya bothse) (keleketha)

Boswa bya hana ba ba apela ka mafi.

(keleketha) Mmatswale a bantsheu ka
ntlona. He mokonyana a edya mmatswale
a fisa ntle (keleketha). He ntle e eswa

dihase di thosa, mokonyana a re nna le
duma ka lefa mmatswale? le duma ka Bopedi
(keleketha). He a ephina ka boswa bya

mekate a bana mahala a rōthala fase.

He mahala a re phō-phō a rōtho a re

nna le duma ka lefa mmatswale? le

duma ka bopedi ngumanaka. (keleketha)

Nase hana pula etlana kudu, a mokonyana

(keleketha). Hala a feditse hodya bothse

bo. Kwi le ka hanona, a kxina e hana

a bana hare matla a fisitse ntle.

(keleketha) A thōma ho lla a re

yoo-yoo mmatswale a ntile le tsa

dikxalo, yoo-yoo matla a mpolaile.

(keleketha) Mmatswale a re ae nhe

a re ke etsa makoko. (keleketha)

Kxaba ya matla e setše e

739

K34/105

23

mohibeletše, a ka se sa kxōna ho fete.
(keleketla) A - fēka a dlo a re yoo: yoo
mmatswalē o ntlile tše dikxolo (keleketlo),
Monna a swēla ka ntone

~~Basimanyana le pula.~~

Kowa kxolē kxolē mo batho ba seya
otsebene, ho ba ba na le basimanyana
ba bararo. Wa mathōmō e Matome,
le Masōša le thibedi (keleketla). Ba be
ba dula felō mo ba hlōkaho meetse.
(keleketla). Basimanyana ba ba bararo
ba be ba dula ka felō ho tee. Ka
tšatši le tengwē he ba disitše,
Thibedi a bāna leru le lešweu.
(keleketla). A re⁶⁶ leru le la la mahlōmapula
Lōna le la la mahlōmapula
Leru le la la mahlōna pula
Lōna le la la mahlōmapula
(keleketla) Pula yama kudu, dikxano tšq

24 739

K34/105

bōna tšānā nwa (keleketla). Hala ba
nwelē, Mašišā are⁶⁶ fonda - fonda

Maru phatlalala
fonda - fonda

Maru phatlalala

Maru a apoha a phatlalala (keleketla)

He maru a apule, Matome a re⁶⁶

krō-krō

fase omēlala

Krō-krō

fase omēlala (keleketla) fase wa

omēlala. Ke moka bathō bare ho

bōna di nōna, di rata ba akaretse

mereka ga tšānā ba apega. Hwa re

ba feta tsatši le tee ba ya ho

nesā pula (keleketla) thibedi a bōna

teru (keleketla) a thōma ho opelo

are⁶⁶ lexi le la lamahlōma pula

lōna le la lamahlōma pula

teru-le la lamahlōma pula

Lōna le la lamahlōma pula

Pula ya thōma homo kudu ka

maatla. Ba a nwa, ba nweša le

di kxomentšā bōna (keleketla)

739

K34/105

800

25

He ba kxotšwe, Plašiša a re⁶⁶

fondo - fondo

Maru phatlalala

fondo - fondo

Maru phatlalala

Maru kamoka a phatlalala (keleketla)

Matome le gēna a thōma ho opēla

are⁶⁶

Kxō - kxō

fase omēlēla

Kxō - kxō

fase omēlēla (keleketla)

fase ba tee hwa omēlēla. Batho

ba motse ba makala hore nna

basimanyana ba ba disa kae

(keleketla) Tsatši le lengwē^{Monna} a

bala lēla. A ba bōna ba esa opēla

(keleketla) Monna yola a kxobaketsa

batho kamoka (keleketla). Banna bare⁶⁶

aria he le disitše le nesa pula, enesene

re lebōnē. Thibedi a thōma ho opēla are

Leru lela lamahlōmapula

lōna lela ta mahōmapula

Leru lela mahōmapula

Lōna lela lamahlōmapula

26 739

*K34/105

Pula yano, netse a Ebo hahle - hahle.

Batto banwa bare ba e sanwa Masisa are⁶⁶

fondo - fondo

Maru phatlalala

fondo - fondo

Maru phatlalala

(keleketla) hahle maru banwa a phatlalala

(keleketla) Matama are⁶⁶ ke⁶⁶ - ke⁶⁶

fase omelala

ku⁶⁶ - ku⁶⁶

fase omelala

Fase hua omelala (keleketla) Batto ba

bolaya Masisa le Matama thibed yaba

KXosi. (keleketla)

Mabshuhudi

Swididwidane a kite afa Khudu

baona hore a molalala (keleketla).

Mmutla wa hahle ware⁶⁶ banwa ba ke

ba mane a⁶⁶ ke ba Swididwidane

739

K34/105

27

Are⁶⁶ nna ye a feta swidswidane ke a
 motseba (keleketla). Thswene ya kwela
 yare⁶⁶ bana ba ke ba mane, are⁶⁶
 ke ba Swidswidane (keleketla), a ye⁶⁶
 nna ke a feta Swidswidane ke a
 motseba. Ukeleketla. Thukudu ya kwela
 yare⁶⁶ bana ba ke mane, are⁶⁶ ke
 ba Swidswidane. Ukeleketla. A baba
 bana ba Swidswidane ka manaka,
 a babolaya. He a hoya o khumapa bana
 ba hwele (keleketla). He a batsisa bore
 nna bana ba botaile ke ene, a ye ke
 Mthswukudu (keleketla). A hoya thoha a
 kitima a opela are⁶⁶

Nna ha le eso labona Mthswukudu a feta Mowwe
 Bare⁶⁶ ye mmone a bina
 kothserere a kothsevere
 Nna ha leeso la bona
 Mthswukudu a feta
 Mowwe. Bare⁶⁶ ye
 mmone a bina kothserere
 a kothsevere. Ukeleketla,
 a Sepata a eto a opeta a feta motse

28739

K34/105

(keleketla) a khumana Mothšwukudu are⁶⁶
Nna ha leso la bina Mothšwukudu
A feta mounwe?
Bare⁶⁶ re mmone a bina
kathserere a kathserere.
(keleketla)

Nna ha le eso la bina
Mothšwukudu a feta mounwe
Bare⁶⁶ re mmone a bina
kathserere a kathserere

Moku ko tente ko tente (keleketla)

Mothšwukudu ko tente ko tente

Maku ko tente ko tente

Mothšwukudu ko tente ko tente (keleketla).

Mothšwukudu are⁶⁶ waare watta mo ke tla ko

hlaba ka lenako (keleketla) Zubišwidane

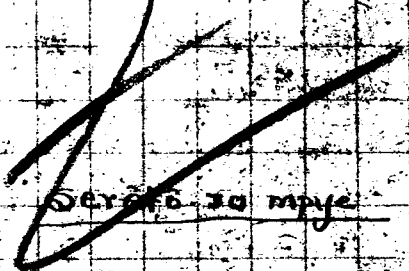
a tsena ko nkane ya Mothšwukudu (keleketla)

Mothšwukudu a hwa

K34/105

Seretse sa Setimela

Setimela se tšea kranya le pitsi.
 Ha ana pale le moroho thwungwana
 ya mpedi.
 Kranya ya tla ya lala le dipitsi.
 tšu-tšu makrati ntlha matorokise,
 ka hare e ruala makrasi le makwapa.

Seretse sa mpye

Mpye ngwana matima malla.
 Seretse ntlha kolobè.
 Bonoko batla ka balala.

Koşaya ka katompetsa

Tha Ha thakidula e ya swa
 Ha ha swa yo swa Serite
 Serite sa ba katiāla
 katiyēla a bo mofumanti
 Ngwape o tšwa kae? ke tšwa ha pheme. Wa
 khumanane? tholwana pedi, e enwa metse ka
 ke tšhaka ka tša tšwa Serite kudu phula
 mōtšo dilo tšwa borwano

739

K34/105

3/

He a fihla ka hae, ba kxōkxōthēla
 dipikiri, ho dike letša motse. (keleketta)
 He nōha e fihla ya bolacisa ke dipikiri
 (keleketta) Ba hua nōha, ba e apoa (keleketta)
 Bonna nōha ba ha, Ba bacebetša ka noma
 ya nōha (keleketta) Masadi he a edya are⁶
 Nama ya e bohse byane (keleketta) A ya⁶
 nna ke ya ene, bare ke ya pudi (keleketta)
 Are nna ngwana a ka bare⁶ a sere
 O mollē (keleketta) Ba nōha letlō⁶ ka ngwana
 wayē a tloha.

Masimanyane le Ngwana

He e ngl nkone (keleketta) Leina tōhē
 bare ke Masilu. (keleketta) O ba a
 disa dinku le dipudi (keleketta) Tsatsi
 lē lengwē ba moroma na ba
 mma-moholo ahē (keleketta) Bare⁶
 Sepela o ya tšea ditloho (keleketta)
 He a tloha a tloha, bare⁶ o se ke

32 739

K34/105

wa bea wa phōtla hōo le e tee.
He a boya a phōtla hōo keleketta
a khumana ngwana le dikobō (keleketta)
A mo apesa, a mmeya hodimo ha hlare
sa mopipi keleketta. He a fihla ka
hae, ba re "O lle hoo, a hanetša,
Ka bosiu he aya ho disa a tšea
lebese le molatša (keleketta) A tšisa
lebese le lentlokwana ka hae (keleketta)
He a fihla sehlangene sa mopipi a thōma
ho ôpela are"

Haallē ngwana wa hlare sa mopipi
Haallē ngwana wa hlare sa mopipi

Ngwana a lla (keleketta) A mofa lebese
le molatša (keleketta) ngwana are ho
dya a tšēha. Matome a apesa
dipudi matsōbō (keleketta) A thōma ho
ôpela ha bedi are"

Mapudi tsee-tse
Manku tsee-tse
Bywarara bywe-buwe
Manku tsee-tse

Kamoka ba tšēha (keleketta) kamella

739

K34/105

33

le ka mehla a nohlwa a dia byale.
(keleketla) Tšatsi le lengwō ba molatēla.
A thōma ho ōpēla are^o

Haallē ngwana wa hlare

sa mopipi

Haalle ngwana wa hlare

sa mopipi.

Ngwana a lla (keleketla) A mofa boswa
le lebeser. Ngwana are hodya a
mo hlaletšā (keleketla) ngwana a
Hsēha. A opesa dipudi matsōbō, a
thōma ho ōpēla are^o

Mapulli tsee-tse

Manku tsee-tse

Bywarara-tsee-tse

Bywarara-tsee-tse

Kamoka ba Hsēha (keleketla) He a
tloha, bommatē ba tšea ngwana ba
mofihla ka hae. (keleketla) ka
mosō he a fihla sehlaene sa mopipi
a ōpēla, ngwana a sebeē a lla. a
lla a homēla hae. A tōpa dīsu

34 730

K24/105

He a fihla ke hae a dibesetsa
(keleketla), ara ke tluwa moosi, bare
e ya - ka ntlone (keleketla) He a fihla
a bana ngusana a thama ho tshetso
ke ngusana a thaka

Nonyana le Bananyana

Ile e bananyana kaga konyene (keleketla)
Ya mongwe wa bananyana e sawela, ana
le moratso wa hae Maleko (keleketla)
He ba e konyene, nonyana ya kwela
ga - opela yare" etlone ke lenametsa
Bananyana ba tsho ka hare ka maphi
e nonyana (keleketla) Ya tloha nabo ya
fihla ka ba bananyana keleketla.
Ya thama ho opela yare"

Balotoledi tšololo
ke le xwaletse hana ba tana

739

K34/105

tšololo

Ba llê ke rakisimo, rakisimo krotho ts wa
nakena tšololo

Masadi a e roho a re ha e tlohê e
yê ha ba yôna Nanyana ha tšêla ho lina
ya balaya ngwana wa masadi yonane

Banengane ba ile morohone

Ita e nkane (keleketla) yara e bananyana
(keleketla) Baya morohone, Baya ha ba ekra
mongwê a sakê ke a kra ka peh (keleketla)
Ebeek morodi wa kxosi, leina la hê e
Mmôralla (keleketla) Ba motlohêla. A
hlakana lê. Letšimukrôpô (keleketla) La
tšutšisa la re " Okwa kae o ya kae?
" ke ile ke ile morohone, ka se hatsê ke
peh, bungwê ba ntlohêla (keleketla) La re "
Areyê o yokra ha heso e ho tlohêla ke
pela (keleketla) Lékxema la tlohêla

36

1.2.20

K34/105

nayā. (keleketla). O be a e na lebetse byotele
 keleketla. Mohadibā usag. wahē a be a
 marata kudu (keleketla) Mohadibā ahē a
 botša bammakhe are¹⁶ He rata Mmōrane
 kudu, a se nyake ke mehala wa ka a
 mmolaga (keleketla) Kantsadi yahē are
 die lara mohadibā palane, ke marata kudu
 Bore botša mohadibā usabo a hōbo
 leatsa (keleketla) Mmōrane a hana.
 Mokxekolo are¹⁶ Mmōrane ngwana
 ngwanaka, hloba boetsē a thīsā mo
 keleketla, A nama a bahlōba a mōto.
 Mokxekolo a epela boetsē ka hae,
 ka waturij ka sehla kene, ka
 lesakene la mošane (keleketla).
 Boga kromyene ke mohadibā wahē.
 He ba hōbo mokxekolo a fa Mmōrane
 ditšhōkōro (keleketla) A ya kromyene
 ke mohadibā wahē, Anthonya kekxema le
 le ile ho bitša mokxema (keleketla) He
 ba boga kromyene, Mmōrane a tšoa
 ditšhōkōro a thšaba (keleketla).
 He kekxema ke boga, la bitša Mmōrane
 la re¹⁶ e tla a bonē baene, e

739

K34/105

hore ba nyaka ho dya Mmorane. (keleketla)
 Meriri ya Mmorane yare⁶⁶ ke sa tšela matla-
 kala. (keleketla) Hwa dula sebakanyana, a
 mmotšisa e mengwē yare⁶⁶ ke sa tšea
 bolōkō (keleketla) Hwa a dula sebaku-
 nyana a mmotšisa, yare⁶⁶ ke sa
 hladiya. (keleketla) Lekxēna la kwa
 ka nthole, la botšisa bommathe
 yare⁶⁶ nna Mmorane o hae?
 bare a se tsebe. (keleketla)
 Lekxēna yare⁶⁶ le motihlile, he
 le sea tsebe, re dya lena.
 (keleketla) Bommathe bare⁶⁶ nhl-
 nngwē a ile haahabō. (keleketla)
 He a dupelela lekato, a khumana
 e e hore e thšabile. (keleketla)
 A tšea dithšilwana tše pedi, a
 molatela. (keleketla) He a kitima,
 a nmona, a mokitimiša. (keleketla)
 He a nyaka ho motšwara, a
 mmotšisa are⁶⁶ nna ke wena
 Mmorane? Are⁶⁶ nna ase na Mmorane,
 Mmorane o hae, leetsē lere kxa-
 pha. mahetlene. (keleketla.)

38

7.3.9

K34/105

Lekxëma la hama Sebakanyana,
 la ba la boa, la mokitimisa
 keleketla. He ba thsela noka ya
 bopadi, Mmörane a tshila thšilwana
 ka hare ha meatse, a feta
 keleketla. Lekxëma la re "ke naga
 Hoala a nyuka ba mothswara, a
 mmutšisa are" na ke wema
 Mmörane wena? Are" na a se
 na Mmörane, Mmörane o, hae,
 leetsē lere kxapha mahetlane
 keleketla. He Lekxëma lehopola
 hore Mmörane o na le leetsē, a
 hopola hore a se. ena. (Keleketla)
 Lekxëma la hae la moraho la
 ba la boya la mokitimisa (keleke)
 He Makxema a bona hore Lekxëma
 ha le boe, a dya bomma Lekxëma
 ma leela le kxaitšadi ya lora. He
 ngwanenyana a thsela noka
 ya boraro, a tšisa thšilwana
 ya boraro a feta. Lekxëma le
 le Sena thšilwana ya boraro.
 (Keleketla) Lekxëma ha epeletša

7.3.9

K34/105

7.3.9

ka hare ha noko la a hwa

Lehwa la Mokradi

Ile e nkane (keleketla) yare e banenyana (keleketla) ba ile ba lokela meruka kahabo Sewela (keleketla) Sewela e be e nywana wa kxosi (keleketla) Rasewela (papa Sewela) o be a apeile dikxaka ka sehake-ne. (keleketla) Mo hare ha banenyana ba, ho be ho ena le yo mangwê teina la le e Mokradi (keleketla) Mokradi e be e monkane wa Sewela. (keleketla) He Ra-Sewela a hloka a re ho Sewela "o Salê o hlokometše dikxaka di sekê tša a swa (keleketla) He ba dutšê ba lokela dipheta, Sewela a bōna morō o epya. He a lebêlêla la motšehene a bōna meetse a ha thšala ka pitšene a sehōna

40
739

K34/105

(keleketla) are Mokxadi o sale o lebelatše
dikraka di sekā tšā a swa, ke sa
kitimela nokene. (keleketla) Mokxadi
he a ile ho krotletšā, a dya dikraka
tšā kxosi. (keleketla) He Sewala
a boya nokene a khumanā di kraha
di llwā. He a botšisa hore dikraka
di llwā ke are, Sewala are "ka
Mokxadi. (keleketla) Mokxadi a re "
nna" nna" nna ase nna. (keleketla)
He kxosi e boya, gare" Sewala
mphē dikraka, Sewala o tšisa
pitšā e tšwore, maropā fela.
(keleketla) Kxosi ga botšisa hore
name ya dikraka e llwā ka
mane, kamoka bare ka re kebe.
(keleketla) Kxosi gare" nna nka
dya byane, ya ya dingakere
ga dibotšā dilō kamoka. (keleketla)
Dingaka tšā re" Sepela nokene,
o hōmēle dithaba ka mathokō
a noka. O re he o hlo metšā o
tšē ē tenti o krotletšē ho putla
noka. (keleketla) Mongwā le

739

K34/105

mongwe wa banonyane bauwe, "Hā
 a Sepela hodimo ha lenti le (keketla)
 Ya o lleho dinama tsa kxosi o tlo
 wela ka hare ha moka a huta.
 Kxosi ya dia byalo, ya bitša banonyane
 na ba uwe, hoya mongwe le mongwe
 a Sepela hodimo ha lenti Huta a
 thāma sewela ngwana wa kxosi are
 hola a nametše are" mooka a sepela a pōle
 are"

~~Sika la palaha kxaha~~

~~Morathatha~~

Sika la palaha kxaha

Morathatha

O wee

Morathatha

O wee Morathatha

Sika la palaha kxaha

Morathatha

Sika la palaha kxaha

Morathatha

O wee

Morathatha

O wee

Morathatha

139
12

K34/105

Yo a lleho nama tša kxosike mane
Morathatha

Yo a lleho nama tše kxosi ke mane
Morathatha

Owee

Morathatha

Owee

Morathatha

Yo a lleho nama tša kxosike mane
Morathatha

Yo a lleho nama tša kxosike mane
Morathatha

Owee

Morathatha

Owee

Morathatha (keleketla)

A Sepela, a ba a hlaphotšo a se
wèle ka hare ho noka. (keleketla)

Hwatla yo mongwe ngwanengana,
le yena a opela byale. (keleketla)
Ho fihlala he ho etla wa mafelêlê,
ho sala Mokxadi (keleketla)

739

K34/105

Byale Makxadi a thōatile a a lla, o u
 ekapola. (keleketla) Byale bare " nkaba - o
 ye botšē e a sa ha hwa ke wēna.
 (keleketla). Makxadi ke u thōana ha
 Sepela hwa hodimo ha yāna, lenti lore"
 thatha - thatha (keleketla). A lla a
 Sepela hodimo ha yāna a "ōpela ore"

~~Sika la palōha kxocha
 Morathatha
 Sika la palōha kxocha
 morathatha~~

Yo a llēha nama tša
 kxosi ke mane morathatha
 Yo a llēha nama tša kxosi
 ke mane morathatha

Owee Morathatha
 Owee morathatha. (keleketla)

He a tšilo bare bare ha noka
 lenti la w kxochaz a wēla ka
 hare a hwa.

139
144

K34/105

Bana ba dithsiwaana

Ile e nkane (keleketla) Yare e bana
ba batsedi ba dithsiwaana (keleketla)
Babe ba dula ka hako Mmane a
bama (keleketla) Mmane wa bana a be
a bathswenya (keleketla) O be a
nyaka ha bolaya ngwana wa mosimanya
na (keleketla) Keela yo wa ngwanenyana
O be a rata boholo wa he kudu,
a sa rate he a ka hwa (keleketla)
Mosimanyana e be e le modisa wa
dikxomo, Ngwanenyana yena e be e
mole di wa agwana ka tsatsi le le-
ngwe Rengwane ahe le mmane ahe ba
Epa molete pele ha molomo wa lesaka,
Yare Mosimanyana a tle a wete ke
hara ha molete (keleketla) Anthone
Moratho wa he wa ngwanenyana O
a babana (keleketla) He Moholo wa
he a boya, ngwanenyana a mokiti
a opeka are

Hlwadu wee Hlwadu
wee! Hlwadu we
ngwaneso Hlwadu we

739

K34/105

a mmotša are^u ha epile moete pele
ha lesaka hare o tle o wale ka hare
o hwe. E e hore leina la mosimane ya
ke Hwudu (keketla). Hwudu are^u
ke ha tswete thoswana ya nna
(keketla) ke make a sahlisa dikromo
lesaka (keketla) He ba batsisa hare
nka a disohlisa are^u ke tsopa moong
di sahlisa (keketla) Tsatsi le lengo
ba ba hlabo pidi (keketla) Ba apoya
bobete, ba ba tshisa sekotletwana ba ba
thšela sehlare hare are hodya a
hwe. Nwanabo a babona (keketla) He
Hwudu a baya a mmotša are^u O seke
wa bea wa dya bobete bja ka hare
ka sengatana se seholo, ba thšetse
sehlare hare wena o hwe. Mosimane
are^u ke ha tswete thoswana ya nna
(keketla) Mosimane a dya bja sengatana
se se rihokwana (keketla) Ka moso le
hona ba epa moete ka sehlakene na
a dulaho hona, ba ata lehatš. (keketla)
A tla a mmotša hupē hupē, are^u
O seke wa dula hodiwa ha

4C 739

K34/105

tehotho, ha epile moete hore o welle
are" ke ho hlwela thsiusama
ya nina. (keleketla) Mosimane a kroke
Se dule moa hlwaha a dula (keleketla)
A krorameletsa motse kolo use
lethoekku a welle ka hare Ranguane
a ho a kepelwa kudu a raba ho
matolaya, O he a bone lecho le le
botse ha ho matolaya (keleketla)
B Mosimangana a krokele lenti le le
teele ho tloha lesa kane ho fihla
matsepe a mabalo. (keleketla) A botse
ngusunabo hore a sepele ka lenti
lana le o tlo nkhumana matelelone ha
lona, A mokhuma ho tloha (keleketla)
Ba dula sebakeng se se tlele ho
fihle he wada mosimane a eba krosi
Mphoanane se masela are serilla

739

K34/105

47

Ngevanenyana le lekema

Ile e nkane (keleketla) Yare e banenyani
ba ile ho duntela (keksetla) Ba fihla dikobō
tša y mangwā. He ba feditse ba mllobela
a e sa hle nyaka dikobō (keleketla) He
a dibone o tloha a hlakana le
Letšimokxōpō are "

Thalodi yaka thalo!

Thalodi yaka šupašū baloi thalo!

Ma o šupa ka gano o ka hlole!

Letšimokxōpō la re "

lahuwa kasa dōo?

Ke hena thalo!

Ke hena nkota?

Ke hena thalo! (keksetla)

a le šupa Letšimokxōpō la hwa. Ueleketla)

a feta a hlakana le lengwā are "

Thalodi yaka thalo!

48739

K34/105

Bananyana ba tsyetswe.

Iete nkane yava e bananyana (keketla)
Ba ile krangene ba tsyetswe (keketla)
Ba bona molwana a tuka kxole (keketla)
Baya ba khumana. Makaba keketla,
Makwapa a baamolela botse. A bata
dibana le maaswa (keketla). E e hore
Makwapa a nyaka ha badya (keketla) Ba
ya ba botse bangwe (keketla). Hoola bananya
ba tsetswe, ngwananyana go mongwe wa ha
botswa ke disa, a se atsele. Lekwapa la nono
latla lare" Meroke, Meroke, e fampeme
bona ba fampa baya kae malèkwane. Hage"
Hage" bona ba fampa baya kae malèkwane.
Ngwananyana a bona hore makwapa a nyaka
ho badya. are"

A owa, owane dele!

Bona ba fampeme ba ya khae
pyeredrelata ko ba merewe
drelele, (keketla)

Lekwapa lare" deka, deka ya mmaho, wena
ha o edele, o lala o tsamile ka marabo deka
Madadela Zoo. Lekwapa latlelaka lare" o dadile
Ngwananyana a botse bangwe. Ba

739

K34/105

mosaba, bare" wena o bona o kwile
 diso. Nganemya ye mangwae are" nna ke Ho
 dula le wena ka botlwa. He Makuapa
 a boya, ngwanenyana wa botlwa diso are wena
 o theelatsi nna ke Ho epela. lekwapu lare"
 Mereke, Mereke, e fampemē, ha ye khae?
 Bona ba fampa baya khae malele kwane
 Haje-Haje bana ba fampa baya khae malele
 kwane. Ngwanenyana are"

~~Are, owane dele
 Bona ba e fampeme ba
 yeredrelele kaba
 merekwe drelele~~

lekwapu lare" deka deka ya mmaha
 wena ha e edele, e lala e tsamile
 ka narabo deka Madadela soo, o dadela
 le ehe. Madadadela kokwane. Ke
 Moka ba tsosa bangwae, bare le
 theelatsi he lekwapu le etla.
 He lekwapu le etla lere"

Mereke Mereke
 e fampemē, bona ba fampa baya
 khae malelekwane aye aye bona
 bu fampa ba ya khae malele kwane.

5a 739

K34/105

Anenyanana kara yolo wa hokwa di o
bare^u. apala ba hlo. rebolaya. A hana
ape^u le dutse le nthoko tere o bona
o kwile diso. Anenyanana ba morapela
bare nke o apale hlo. A ba a apala
are^u aowa owane dele

bona ba e fampame ba pferedrele
ka ba merekwe drelele

Lekwapa lare elaka deka ya mmaho,
wena ha e edete, elala e tsamile ka
marao deka modadela seo e dotede e

meda dadela adane. He lekwapa le
tlahite, ba sala ba thaba. Hoola ha

setse ba sepetse, ngwanenyanana wa
hokwa elisi a hopola hore o lebetse

sethokole so bommahē, a Homele moraho
a eta a kilima, he a fihla a bula temati

ka matla. Lekwapa la molla, la tta lare^u
Mereke, Mereke, a fampame bona ba

fampa bagu khaz matlelekuzane aye
aye bona ba fampa bagu khaz matlelekwa-

ne. Ngwanenyanana are^u

aowa, owane dele

bona ba e fampame

739

K34/105

51

Ba pyere dralet
 koba merewe dralet,
 lekwapa lore" daka daka ya maho
 wana ha e edole elala e tsanile
 ka maraho daka modadala soo o
 dadole ge, meda dadala dadane. lekwapa
 pa la Haha. Ngus nongana are he a
 ekusa ka ntlone tsalole letaki ka
 maatla, lekwapa mma. lekwapa
 mokitimisa la mokitimisa. a Hlakana le
 Nongana ya motsea lekwapa la haa.
 Nanyana ya hlakana le baale ka tselo
 e ragwe, ya batsea le bina ya haisa
 hae.

Mphowa----- sa masala wa se

Kosa ya ho fotampetsa

keite ke ile kowa thabene
 ka kwa mokosua o lla
 katoloha ka tsee thaka.

S2 739

K34/105

Kahlakana le nkeketa
A thswere nama khubitsone
Kaxe kere nngwathelê.

Anxometsa ka selibyana
Selêpê sauwê sa tahi
Kxomo yeso e yo tswala

Ke tlo ctima mohtana le katata
Hlakana sa mmamosiane
A seke se akomela hodimo.

Seakomela ke mmangako
Mangaka o lexadimela
Lekxadimela kabo tselêlê
thsanthsa tsabo mekopane

Radibana katsabo dinarene

739

K34/105

55

Nonyana e thswen

He e nkane (keleketla) yare e banonyana
 ba ile krongene (keleketla) Ba sijela.
 Ba khumana ke makrēma (keleketla)
 Lekrēma lare ke yo nyaka makrēma
 a mangwē (keleketla) Nonyana yalla
 (keleketla) Yare ntholelene Mabele ke
 ho leruta maano. Ba e thšelila (keleketla)
 Ya tšela ya dya. Ya halya yare
 yo bōna yare" na le nyaka hoya hae
 na (keleketla) Banwē bare e, Mangwē
 a re" oke reisa hae. Na, Nonyana ye
 byaale byaale oke re re rwala ka
 ene wena (keleketla) Nonyana ya Hahela
 Molotšō ya rwala banonyana kaMoka ka
 maphiō (keleketla) Nonyana ga tšela
 motsane ya katona. Ngwanenyana are "
 nna nonyana e thšweu thšweu ye
 akaho motho a ka hlabēla kxosi ya
 habō, ya sala e tswan tswale tša.
 (keleketla) Nonyana yare" nna d
 e ma nonyana e batse e motho oke
 hlabēlaho kxosi ya habō, ya sala
 e e tswan tswale tša (keleketla)

S4 739

K34/105

Ya tleha ga ketama motsone o mongwe.
Ngwanenyana are" nonyana e botse botse
ye ekaho motho aku hlabela kxosi ya
habe (keleketla) Nonyana yare" nna ase
nna nonyana e botse o motho aku
hlabelaho kxosi ya habe (keleketla) Ya
feta ya fihla hobe Sewela Ngwana
are" nna nonyana e botse ye ekaho
motho aku hlabela kxosi ya habe ya
Sala e e tsantswaletsa see (keleketla)
Bommahaba e thsela ka melora bore
ase nonyana e botse ye (keleketla)
Nonyana ya feta ya molisa ha kxosi
(keleketla) Ba e bintsha ya fihla batho
ba e thakrelela, ba e bea hodimo ha mahoho
(keleketla) Ya fofosa banenyana kamo,
ya Satisa Sewela. (keleketla) Ya
fotosa moratho a Sewela (keleketla)
Ya fofeta hodimo ya losa Sewela
a ewa fase (keleketla) Ya nama
e mphela e leho la Sewela.

Mphawa ----- Sa Mosala wa Seritla

739

K34/105

Monna le Mosadi

Ile e nkane (keleketla) yare e e
monna le mosadi (keleketla) Eya dula
le mosimanyana Mosadi are ke a buta
dinana, afa monna wabe tsa ho uina,
afa mosimanyana tsa hoita (keleketla)
Byale mosimanyana a yema dithupa
(keleketla) A tloha a khumana mosadi
yaola ka nokene (keleketla) ti. tihla
a motiya ka dithupa a opela are"
kabo tsena tsena ka morethwa
wa ntime tina nama di makhura
Mosadi are" Mohadiba we -- Mosimanya
are" ka ho tsena tsena ka morethwa
wa ntime tina nama di makhura
Ho tloha mouwe a bafa nama tsa
Makhura bohle.

Mphowa --- sa mosela wa seritha

Banenyana ba ho sethwe.

Banenyana ba kile bare ba ile

56

739

34/105

dithekolane ba tsyela (keleketla) batho
 hobe ba botaditše tsela (keleketla)
 He ba fibla maditšelo di krachanaho, ba
 ngwê bare tsela keye, bangwê hare
 tsela keye (keleketla) Batho ba
 tsela ye e sebane yōna (keleketla)
 He ba dutše ba sepela ba bōna
 ntlo e botse botse (keleketla) Ba
 sepela ba fibla ho yōna, ba khumana
 Mokxekolo (keleketla) Mokxekolo are
 Monna usaka o dya batho, he a lefa
 dinamama le seketo dya (keleketla)
 Are dinamama tša batho di tšwarisa
 borokō, le tšobē e see ka basiu le
 thšobē (keleketla) Bananyana bare
 retlo dya byale (keleketla) Lekrōna
 he le boya la bafa dinamama tša
 batho (keleketla) Bananyana ba bahale
 ba dya dinamama (keleketla) Ba
 tšhlokujana ba hana bare Mokxekolo
 re boditše hare dinamama tša batho
 di tšwarisa borokō, byale hare
 retle re tšobē basiu re tšwanets
 ho hana dinamama (keleketla)

739

K34/105

57

Banenyana ba bakolo ba barotia.
 (keleketla) Ba bathlakasana ba tsoka
 e see basiu, ba tsoka bakolo ba
 bona (keleketla) Ba hantlela borokone
 Ba bathšela ha motse bare kxane
 ba ho tsoka, ba hantlela borokone
 (keleketla) Ha fihla ba dikroho
 di lla lekxema le nyaka ho tsoka
 (keleketla) Yare baati kešatši le
 oetše le nyaka bakom, ha kxona
 ba tsoka (keleketla) Ba tsoka ba
 thšaba, lekxema la bakitimisa
 (keleketla) Banenyana hare ho
 khima, lekxema hare ke nako.
 (keleketla) Batho ba motse bare
 ba bona bana ba thšaba, ba
 bakitinda (keleketla) He ba fihla
 ho bana ba bona, ba bona hare
 lekxema le be le bakitimisa
 (keleketla) Ba nama ba bolaya
 lekxema, ba tloha le paana.
 Mphowa sa mosela wa seritla

58
739

K34/105

Ngwanenyana aya bohadi

He e nkane (keleketla), Yare e ngwanenyana a tšeruse (keleketla) fela a sea tsebe moo a tšeruseho hina (keleketla), ka habo ngwana hoo hobe hona le sehlare se se tala tala, sehlare seo ba be bare he ngwana wa yena a tšwenyeha re ho bona sehlare se he seehwa (keleketla) Ngwanenyana yo ba be bare ke Modikana (keleketla) Bak hwa fihla tebaka la hore Modikana a yè bohadi (keleketla) A hoha a na le pheletšisi e tee, yo leina tše e beho e sebesi (keleketla) Sebesi e be e ngwanenyana o mobotse kudu, fela a se a phale Modikana (keleketla) Sebesi yena o be a feta Modikana (keleketla) Aowa, ba apara dikobi tša bona tša botse, fela ka hobane Modikana e be e ngwetšisi a apara tša botse ho feta (keleketla) A ba a namela tonki ya botse (keleketla) He ba fihla tselene, Sebesi a re nke o nhadime

tonki ye uwe yaho ke ethswanthswa-
 lōtšē. (keleketla) Modikana a mofa, yēm
 a namela ya ho sebē botse (keleketla)
 Ba Sepela seabakanyana, a re nke
 o mphē dikobō tšē uwe tšaho ke
 bonē le di nthswanela ketō ofa.
 Modikana a mofa (keleketla) Ba
 Sepela ba Sepela, ba re hoola ba
 nyaka ho fihla, a re mphē dikobō
 tšaka le tonki ya ka. (keleketla)
 Sebesi a re ke tlo hofa bofula
 kxomo (keleketla) Ba Sepela, he
 ba fihla bofula kxomo, a re
 mphē dikobō tšaka, o ~~ith~~ ithswanthswa
 aleditšē ke tšōna (keleketla) A re
 ke tlo hofa bofula pudi le uku.
 (keleketla) Ba Sepela ba fihla
 bofula pudi, a re mphē dikobō
 tšaka, a re ke tlo hofa bofula
 putšane. (keleketla) Ba Sepela ba
 fihla bofula putšane, felo moo
 ho fulaho diputšane e be e e hae
 (keleketla) A re wēna! nna ha
 oke wa mpha dikobō tšaka!

60739

K34/105

Sebesi are o se ke wa mphoka, nka
tla ka ho tija hanabyale. (keleketla)
Aousa ba fihla ha botse, batho ba
motse ba bona nka Sebesi ke yena
e bane ngwetsi (keleketla). Ba diya
Mokete o moholo, batho ba dya ba
khora (keleketla), Yare moola le mantši-
boya, ngwetsi ya laiwa. (keleketla)
Mokete he o fedile, ba re Modikane
e tlo ba modisa wa dipudi (keleketla)
Bana ababe ba se a tsebe hore ke
ngwetsi Modikane a disa le matome
sebaka se seteele (keleketla) Tsatsi
le lengwe Sebesi, a re bolayane
tonki ye, e a nthšithšimisa (keleketla)
Ba bolaya tonki ya Modikane, Modikane
a re he le bolaya tonki ye uwe
yaka le mphē hlōhō feta (keleketla)
Bare ho e bolaya ba mofa hlōhō.
A tšea hlōhō a e bea ka hare
ha sehlare. (keleketla) Tsatsi le lengwe
le, le lengwe, he ba yo disa, a feta
a e sehlarene se uwe, are tonki
yaka o hwile ka bakalaka he nkabe

739

K34/105

61

ba tseba hore re phela byane, ba ba
 ba e ka tla hore tšea. (keleketla)
 He ba fihle a ya sehlaene a
 kama meriri ka thatana, he Matome
 a etla, Modikana a re sesasedi tšea
 Mongatse wa Matome (keleketla)
 Sesasedi sa tla sa tšea mongatse
 wa Matome (keleketla) Matome a kitimisa
 mongatse. Hosta a feditse are sesase
 di boša mongatse wa Matome, Matome
 ha a sa nthswenya. Sesasedi sa
 busa mongatse wa Matome. (keleketla)
 ka mehla le ka mehla a no diya byalo
 (keleketla) Tsatsi le lengwe Matome a
 botsa babō are ngwenyana yo o a
 nthswenya (keleketla) Bare wena o
 moleese, re tlo molalēla. (keleketla)
 Ba molalēla, Modikana a fihla are tonki
 yoha he nkabe a tseba hore re phela
 ba be a e katla ba re tšea (keleketla)
 A tloha o eme sehlaene a kama meriri
 (keleketla) Matome a re hoola a etla
 Modikana a re sesasedi tšea monga-
 tše wa Matome, Matome o a nthswela.

62

K34/105

739

Sesasedi sa tšea Mongatse wa Matome
 (keleketla) Byale Matome a kitimisa mong-
 tse (keleketla) Are mola a feditse ho
 hama a re sesasedi a busa mongatse
 wa Matome, Matome ha a sa ntswenya
 (keleketla) Sesasedi sa busa mongatse
 wa Matome. (keleketla) Ba ho Matome
 ba re eya! ba mothswara ba moisa
 hae (keleketla) A babotša ditaba kamoka
 (keleketla) Ba tšea ngwanenyana yoo la
 dilō tše ba be ho ba molaile ka tsōna
 (keleketla) Ba mokoba a ya haa hōhō.
 Mphoowa----- sa mosela wa seritla.

Mokhudu le Phapane

Ile e nkane (keleketla)
 Yare e Mokhudu le Phapane (keleketla)
 Ba dula felō ho e tee (keleketla)
 Mokhudu a re a dijisa ngwana (keleketla)
 Selō sa hlaha sa tsēna ka metoene keleketla

7:20

K34/105

63

Phapane are a re ke yonwa meetse (keleketla)
A hwa selo sere Moxhudu sentie Moxhudu sene
(keleketla)

Are hee! Moxhudu, e tla o tswi selo
sere, Moxhudu sene Moxhudu sene (keleketla)
Moxhudu a re ke etla ke sa kxaphotša
ngwana (keleketla) Kabosiu Phapane
a diya lerale le le teele (keleketla)

A hlabo selo se/se baho ka hare
ha meetse (keleketla) Sare kere
Moxhudu sene Moxhudu sene (keleketla)

Phapane are o sa tōpatōpela morwana
(keleketla) selo sa ka hare ha
meetse sa morapela (keleketla)

Sare Phapane nteesē (keleketla)

A re o sa tōpa tōpela morwana
(keleketla) Wena ka mehla ke ye
tšile honwa meetse o a rathswanya
(keleketla) Tōpa-tōpela morwana (keleketla)

Selo sa ka hare ha meetse sa hwa
(keleketla) Ba sentšha ke selahla.

Mphowa----- Sa mosela wa serilla

64 739

K34/105

Lehlakaume le mosodi

He e nkane keleketha,
Ya re e ngwana le bommahé (keleketha),
Ba eya kxonyene (keleketha)
Ba bona molete wa lehlakaume o e na
le makropa (keleketha) Bomma
ngwananyana ba re, se ka se sa
ya konyane (keleketha), ka hobane
re bolawa ke tlala, re tlo tšea
makropa a ra lalala ka ona. (keleketha)
Mosadi are ngwanaka, namela
sehlare nna ke tlo tsena ka mo
hare ha molete ka ntho makropa
(keleketha) He lehlakaume le etla,
o mpoše re thšabè (keleketha)
Ngwananyana a namela sehlare,
bommahé ba tsena ka hare ha
molete ba ntho makropa.
(keleketha) A nthšetsa makropa ka
hare ha seroto (keleketha), hoo la
lehlakaume le etla, ngwananyana a
a botša bommahé, hare lehlakaume
le etla ka kōsa (keleketha),
A ōpela ka maatla a holetsā are

Mma etš'wa moletene
 lehlakaume le etla
 Mma etš'wa moletene
 lehlakaume le etla (keleketla)
 Bommahē ba phakisa ba kwa ka
 hare ha molete ba thšaba (keleketla)
 ka bosu le hōna ba boya, (keleketla)
 ngwana, a nanieta sehlare, mmahe
 a tsēna ka hare ha molete.
 (keleketla) Ba nthša makxopa a
 mantši ba tlatša seroto (keleketla)
 lehlakaume la kwela, ngwana a
 thōma ho opeta a re

Mma ekwa moletene
 lehlakaume le etla
 Mma ekwa moletene
 lehlakaume le etla
 Bommahē ba kwa ka moletene
 ba thšaba ba rwele seroto se
 tletše makxopa (keleketla) Ba
 fihla hae ba apha makxopa,
 ba dya ba khoya (keleketla)
 Bommahē ba re, se tlo noya re
 tšea makxop. alōna (keleketla)

66 739

K34/105

Le matsatsi a tlo ba a sutela
(keleketla), ka bosiu he ba boelela,
pommahē bare naase hōna ke
tore he ke anthōitšē, ka thatša
airoto tše pedi. (keleketla) Ba tsēna
ka hare, ha molete baya fase fase
(keleketla), Ba nthša makropa a ma-
ntši, (keleketla) He lehlakaume le
etla, ngwanenyanana a opela kamotla
are

Mma ekwa moletene.

lehlakaume le etla

Mma ekwa moletene.

lehlakaume le etla.

Byate bomhē, ba faletše ho nthša
makropa kamoka. (keleketla) Le
ho motlwa ha ba motlwa. (keleketla)
ngwana a felu a opela mmahē a
seya motlwe (keleketla) A ba a
folohi a emā krauti le molete
a lla a opela are

Mma e kwa moletene

lehlakaume le etla

Mma ekwa moletene

739

34/105

6

lekhakamele le bala keleketla,
 lehlakamele lae koto le khauli
 ngasaneengden a thsaba,
 la a sala le kolaya banmahé
 yéna aapfotaha,
 Mphoan... ba masela wa sevito

Bananyane ba ho letsa matope

Ile e nchane (keleketla)
 Xare e bananyane (keleketla)
 Ba ya konyane (keleketla)
 Ba xwela ba xwela (keleketla)
 Ba baka dikonye ko matswae, ba
 masala (keleketla) He ba fihla
 mahobane, ba xole ba khutsa
 keleketla, ba baka la hobane
 letsaka le he le gisa, ba fiso
 ba tapile (keleketla) le kachumole
 ya ba hama (keleketla) ka
 kalapa ba nama ba tapole sa

68 739

34/105

ka ho tuntuēla, (keleketla)
He ba tuntuēla, ba thswaxa makopē
a bōna ka diatla (keleketla). Mongwā
a lekhupa (keleketla). Bangwē ba ye
wēna, nria ye ilahlile makopē
a vena, le wēna lahlā. A kwa
ka haxe ba meetse a lahlā
lekopē (keleketla). He ba fedithē
ho, hlapa, ba rusala dikxonye (keleke-
tla). He ba e tselene mongwē le
mongwē a nthā lekopē lahlā letšā
(keleketla). Ngwanenyana yola wa
bathe a re lena, nna nka le ile
le lahlile makopē ahlā (keleketla).
A hometa moraho, e e hore hane-
nyana ba ba be ka tikuwe ko
ra ba motšholetē pele (keleketla).
A hometa moraho a tlakanya le
mmitla (keleketla). Mmitla wa re o
yo kae o tšwa kae. A re hane-
nyana wa ile ho nna baxe lahlā lekopē
a lahlile a vena (keleketla). Ke maka
ka lahlā, he re etla tselene ka
nthā a bōna ba letšā (keleketla).

739

K34/105

69

Bak ka-~~lele~~ nwahe ke ga letsee
 (keleketla) Masitla usa re kitima ka
 pelapela ya letsee (keleketla)
 A kitima a nyaka mba a labone
 (keleketla) A feta a nwahe dikhonye
 (keleketla) Byak a khanyane bangwe
 ba tshosetse (keleketla) Yana a ape a
 bosia.

Mphawa... a masala re seritla

Matse nwa tshoantšana

Kuti tshoantšana matse e e sa hana,
 ho ba hana le matse o tshoantšana
 ina ba yeha ke Phinokantšana
 (keleketla) Botho ba hana ba ke ba
 se e o ba tseba more ya ko laura
 (keleketla) Hobe hana le tshoantšana se
 leina la tshoantšana se tsebe ke matse
 (keleketla) More o uwe o be o enyua
 dikenyua tse dibotse ke e ka ho

7839

K34/105

motho a ka didya (keleketla)
Byole batho ba hina ba dya sehla
se uwe (keleketla) Ba bino batho ba
ehwa kudu, he ba botsisa hore Malato
ke ene batho ba ehwa. (keleketla) Monna
yo mongwê wa matsene o mongwê o
be a tscba yore ba llê more wa ho
se lewê (keleketla) Monna yo uwe he
a fihla hae a bitša nku le mokoko
(keleketla) A botsiša mpha a ye nna
he nka ho yona la phaka-matšana o
ka fihla wa yene (keleketla) Nku ya
ye ke tlo re ho fihla ka ye mmce-
(keleketla) A botsiša mokoko a ye
wêna o tlo re ho fihla wa yene.
(keleketla) Mokoko wa ye ke tlo re
ho fihla kare konkorongko,
(keleketla) A ye apo botse o phalê
se-lesilu le. (keleketla) Mokoko wa
ye ke tlo re ho fihla kare moalo
ke opêla kare

Batho ba phaka-matšana
phaka matša
Ba llê more o se alwe

739

K34/105

71

t. phaka - matsana
Kxalabye tsa phaka-matsana
dille more o se a lewe

Phaka matsana

~~KAP~~ Khekolo tšaphaka-matsana
di'lle more o se a lewe

(keleketla) Monna yoola aye wena
o tlwana le nna, o phalo sethata
Se (keleketla) Monna a ye Sepela
o botšē batho ba motse wa
phaka-matsana o babotšē hore ho
batho ba ehwa b'ale, ke hore
ba lle sehlae sa hoselewē.

(keleketla) Mokoko wa foha wa
fihla motsene wa hona.

(keleketla) Wa fihla wa kotama
sehlaene, wa thoma ho opela ware

Batho ba pakamatsana

phaka-matsana

Ba lle more o se a lewe

phaka matsana

Kxalabye tšana

phaka matsana

Dille more o se a lewe

22 739

K34/105

phaka-matšana
Khekolo tša phaka matšana
phaka matšana

Dille more o se a lewe

Phaka-matšana (keleketla)

Batho ba motse ba etlwa ba e thswan
ra (keleketla) Ba e iso mosata (kele
ketla) Ba ebotsisa hore e ra ene
ha e rialo (keleketla) Byale mokoko wa
thōma ho opele wa ye.

Batho ba phaka-matšana

phaka-matšana

Balle more o se a lewe

phaka-matšana

Kxalabye tša phaka-matšana

phaka matšana

Dille more o se a lewe

phaka-matšana

Khekolo tša phaka-matšana

phaka matšana

Dille more o se a lewe

phaka-matšana.

He ba botšisa hore more o ye o
leho ke o fe (keleketla) Mokoko wa

759

K34/105

B

ye hona le sehlare sa dikenywa tšo
 botse kudu, he motho a se lebeletše,
 e ka se alewa (keleketla) Byale
 sehlare sa uwe sa a bolaya (keleketla)
 Byale mokoko uwe ke romile ke
 monye uaka hore kotle ke le botše
 hore sehlare se uwe ha se hwe.
 (keleketla) Yare te seké la makala
 ke batho ba ehwa ka bontši ke
 sōna. Batho ba motse ba leboka kudu,
 ba nthā dikomo ka masakene
 a bōna, ba kxosi ya roma batho
 ba diisa ba tloha le mokoko
 (keleketla) Ho tloha mouwe ba se
 sa hlwa ba edya dikenywa tšo
 sehlare se uwe.

Mphowa

Sa mosela wa setitla

Mmutla le košo

Ile e nkane (keleketla)

74 739

K34/105

Yare e mmutla le košo (keleketla)
Ba dula felo ho e tee (keleketla)
Mmutla ware ho košo wa re a
reye re yo lema (keleketla) košo ya
hana yare fase ho bothata (keleketla)
Mmutla wa tloha wa ya thšemone
wa lema - wa lema (keleketla) wa
fets'a thšemo (keleketla) Mafela a
mela a hola a ba a pukwa (keleketla)
Mmutla a iphina ka mafela (keleketla)
košo yatla ho mmutla ya re nke o
nthuse ka mafela ke bolawa ke
hlala (keleketla) Mmutla wa hana, wa
re ke ile ke lema wa re fase ho
bothata. (keleketla) Tsatši - le lengwe
mmutla wakxa mafela a mantši wa
tlatšo Seroto, wa re ke go etela
ha malome (keleketla) wa tloha, košo
ya sala e ekra mafela kamoka ka
thšemone (keleketla) Mmutla he o boya
wa khumana košo e apeile mafela
(keleketla) wa botšiso košo ware una
o apeile ane, ya re ke dili tša
bourma, ba ile re sckē ra khurumo.

739

K34/105

75

Byale košo ga re e e sa kwetše
 ntle, mmutla wa khurumolla wa
 khumana mafela. (keleketla) Mmutla
 wa re nna o tšona ke o re
 bommaha ba xile re sa khurumu-
 lla, o xa he o opele mafela
 aka (keleketla) Mphel makhura a ka
 ke tloke, o sala o utswa
 mafela aka, nna a se yate
 ho dula le motso wa ho utswa.
 (keleketla) Košo wa re mmutla
 makhura ka hare ha setšepana
 (keleketla) Mmutla o sa tloke wa
 khumana busimanyana ba hlapa
 ka nakene. (keleketla) wa re nna
 ke de hlapa, byale la ho tlole
 ka e re (keleketla) wa re tšeaere
 makhura se a le tlole (keleketla)
 Busimanyana ha re ho tlole ba
 o fa setšepana (keleketla) Mmutla
 wa re nna le tšeaere makhura a
 ka hōna ke de ho košo ka re
 a re leme a re fase ho hothata
 mphene makhura aka. (keleketla)

76
739

K34/105

Basimangana ba tšea marokro le dihempō
 ba mofa (keleketlo). A hloha a khumano
 basadi ba bopa dipitsa (keleketlo)
 A re nna he le bopa dipitsa byale
 le tlilo dikhupetša ka ene (keleketlo)
 Ba re ha rena sa ho di khupetša
 (keleketlo) A re tšea marokro a le
 nguathohane le khupetše dipitsa. Basadi
 ba tšea marokro ba tšea le hōmpō
 (keleketlo) A re nna nka le keitšee
 marokro a ka bōna marokro a ka
 ke ephetše ke basimangana, basimanga
 na ba tšee ka makhura a ha,
 makhura a ba ke ephetše ke ho šo
 košo e apetšee makhura mafela a ka
 bōna ke tšee kera a raye, re yo
 lerna a re šase ho bathatla
 Ba mofa pitsa a hloha a khumano
 banengana ba hlapa (keleketlo) A
 re nna he le hlapa byale le tlile
 ho kuela karene (keleketlo) Ba re
 ha rena sa ho ikuela a bafā dihempō
 a re nguathathšane le kuele
 Banengana ba nguathathšā ba kuela

A re nka le ngwatha. phiso e di hempa
 tsaka; hona ke ephets'e ke basimanyana
 ka hana ho fa basadi (keleketla)
 Basimanyana ba tlots'e nka makhura
 aka; makhura a ka ke ephets'e
 ke košo košo a apeile mafe'ana ka
 hona ke ile ke re areye re yo
 lema a re fase ke bothata (keleketla)
 Basimanyana ba mafa di hanka le
 dikxattwa (keleketla) A tloha a
 khumana lefika a puma pitso ka
 letika (keleketla) A re lefika nna
 nka a puma pitso yaka; hana
 pitso yaka ke ephets'e ke basadi
 basadi ba txeitse marakxa aka
 marakxa a ka ke ephets'e ke
 basimanyana Basimanyana ba tlotse
 ka makhura aka makhura a ka
 ke ephets'e ke košo. Hona košo e
 apeile mateta aka hona ke ile ke
 re a reye re yo lema a re fase
 ho bothata (keleketla) letika la
 fomola (keleketla) A teta a pu thabene
 a khumana le hahome di (keleketla)

78

739

K34/105

Lehahake ka la re nke o mphē
 Meruka ye uwe ke ethswanthswaletsē
 (keleketla) A lefay la tsena ka hare
 ha lehahake la nama le tlhite (keleketla)
 Mmutla wa sala o lla wa ba wa
 tlaha waya hae wa hots'a Košo
 ditaba kamoka.

Mphowa... da mosela wa
 Seritla

Ngwanenyana a wetše ka ntere

Ile e nkane (keleketla)
 Ya re e ngwanenyana a louja lehlōtlō
 (keleketla) isatsi le lengwē a ya nokane
 (keleketla) A kxêlêla, ka xe sediba
 sa bōna sebe se e kxaupsi le noka,
 a re a dutše leribene la noka
 a wela ka hare (keleketla) A
 f... ka hare ha noka a bōno
 tsela. (keleketla) Ngwanenyana yo o

739

K34/105

79

be a sena kommahe (keleketla)
 Bopapahē ba be ba tšee ~~wa~~ Mosadi
 wa bokedi (keleketla) Xa a
 be a bitša Mosadi yo, o
 be a re Mmane (keleketla)
 Mmane wahē o be a motswaiya
 kudu (keleketla) Juulee ngwana
 wa madimabe, xa a tsebe re
 mo a yaho (keleketla) re
 lehlōtlō le a beho a le loha
 le mohlafetše (keleketla) A
 sepela a fihla thobanene (keleketla)
 A khumana mohlatswa o bukwile
 kudu (keleketla) Mohlatswa ware
 ka mokko ke bokwilene a nōno,
 nke o tlē o mphulē (keleketla)
 le xe o sa rate dikenywa tša
 ka, difulē o dilahlē fabe (keleketla)
 Ngwanenyana a di fula a dya,
 a ba a dilahlā tase (keleketla)
 A feta, a bōna ntlwana e tee
 (keleketla) A ya ho gōna a khu-
 mana mokxekolo (keleketla)
 Mokxekolo a re ngwana-ngwana

73980*

K34/105

ta! nke o tšee mabete o silé.
(keleketla) Ngwanenyana a tšea
mabete a sila poro bya mathumé
byo ekaho bo sitšwe ke thšilo
ya makxowa. (keleketla) Matnapana
a apea bošwa bya botšise bya
šeroba bya ho hlōka maphoto. (keleketla)
Mokxekolo a re he a edya, a re
mmaio! ngwanenyana wa šerxwari
wa no kxōna ho apea. (keleketla)
A bōna ngwanenyana yo a kxōna
ho šoma kudu. (keleketla) A ba a
hlaba pudi. (keleketla) Ngwanenyana a
re he a apele nama ya pudi
wa ba wa bōna nka ke ya kolobé
Tšatši le lengwē ngwanenyana
a re ke a tloha (keleketla)
Mokxekolo a tšwa bohloko kudu
he a ekwa ngwanenyana a re
ke a tloha. (keleketla) Ka he a
be a mo rata a mofa dikxomo
tše dintši a tloha natšō. Mmane
a hē, he a bōna a boya le dikvom
ka hore yēna o ke a bōna nka o hawile
A hwa ka kxaba. Ngwanenyana a tšea
ke kxoši. Mphowa - ~~sa~~ mosele wa sevithe

END S 739.